

Pisortatigoortumik marlunnik inuiattut erinarsuuteqarnerput nalilersoqqittariaqarnerlutigu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq.
(Inatsisartuni ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Akissuteqaat

(Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq)

Ilumut inuiattut erinarsuutininik marlunnik naligiissumik atorneqarsinnaasunik peqartariaqarnerisugut pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallittoqarnissaanik Inatsisartuni ilaasortap Peter Olsenip Inuit Ataqatigiinneersup siunnersuuteqarneranut Naalakkersuisut qujapput. Siunnersuuteqartup siunnersuuteqarnermini tunngavilersuutigaa nunatta avammut pilerisaarutiginnissaa aamma inuiattut erinarsuuteqarnerput ataatsimut isigalugit soqutiginninneq, ataqqinninneq pingaartitsinerlu takussaangippallaartut.

Kalaallisut inuiattut erinarsuuteqarnissarput pillugu apeqqut Inatsisartut ataatsimiinneranni arlaleriarlugu oqallisigineqartarpoq; 1979, 1990, 1992, 1994, 2000, 2002, 2003 aamma massakkut 2017-imi ukiakkut ataatsimiinnermi.

Inuiattut erinarsuutivut imatut taaguuteqarmata ilisimaneqarpoq: ”Nunarput utoqqarsuanngoravit” Henrik Lundip taalliaa Jonathan Petersenillu erinniaa aamma ”Nuna asiilasooq” Jonathan Petersenip taalliaralugulu erinniaa. Siullertut taaneqartoq 1916-imi inuiattut erinarsuutit atorneqalerpoq, kingullerlu 1979-imi. ”Nunarput utoqqarsuanngoravit” erinareqqaarsimavaa svenskit inuiaassutsimut erinarsuutaata ”Du gamla, du fria, du fjällhöga Nord”-ip erinaa, kingusinnerusukkullu Jonathan Petersenip erinniaminik erinalerpaat.

Erinarsuutininut taakkununga marluusunut tunngatillugu ileqqorinnagassatut ittumik isumaqartoqalersimavoq, taamaalineranilu erinarsuutit taakku marluullutik inuiattut erinarsuutit isigineqalersimallutik.

Siunnersuuteqartoq oqallittoqarnissaanut siunnersuummi sammineqarsinnaasunik arlalinnik taasaqarpoq, soorlu atualernissaq sioqqullugu qummullu inuiattut erinarsuutininik ilinniartitsisoqarsinnaanera eqqaaneqarluni. Naalakkersuisut ilisimavaat ulluunerani paaqqinnittarfiit ilaanni, meeqqallu atuarfiini klassit ilaanni inuiattut erinarsuutininik atuinissamut ilinniartitsisoqartartoq, tamatuminngalu ingerlatseqqullugit ulluunerani paaqqinnittarfiit atuarfiillu allat kaammattuinnarsinnaallugit. Naalakkersuisut aammattaq soqutigaat inuiattut erinarsuutitta meerartatsinnit ilikkarneqarnissaat, tamannalu meeqqat atuarfianni nukarlernut ilikkagassatut anguniagassanut ilanngunneqarnissaa Naalakkersuisut sulissutigerusuppaat.

Timersornermut tunngatillugu Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffianni aqutsisut ukiut arlallit qaangiuttut tunngaviusumik aalajangiussaqaqput, tassalu "Nunarput utoqqarsuanngoravit" kalaallit timersortartut pisortatigoortumik nunani allani timersornikkut unammitillugit atorneqartassasoq.

Inatsisartuni siusinnerusukkut oqallittarnerni paasinarsisimavoq inuiattut erinarsuutivut marluutillugit atorsinnaasariaqarnerat pillugu aalajangiisoqartariaqartoq. Tassalu imatut paasillugu; inuiaat namminneerlutik nalilersinnaasariaqarpaat qanoq ilineratigut erinarsuutit arlaannik atuissanerlutik.

Naalakkersuisut isumaqarput inuiattut erinarsuutivut pillugit iliuuseqassagutta innuttaasut paasititsiniaaviginissaat tusarneqarnissaallu pingaaruteqarluinnartuusoq, aammattaaq kattuffiit inuiaassutsimut tunngasunik soqutigisallit isumasiorneqarnissaat pingaartillugu.

Naalakkersuisut isumaqarput inuiattut erinarsuut pillugu aalajangiinissaq inuiaat erinarsuutininik atuinerannik ileqqoqarnerinillu aallaaveqartariaqartoq.

Naalakkersuisut aamma isumaqarput taamatut aalajangiinerit inuianni oqallinnerit tunngavigalugit aalajangiiffigisariaqartut, tassami matumani misigissutsit aallaavigalugit aalajangiineq pingaarutilik pineqarmat, inuiaallu amerlanerussuteqarlutik aalajangiiffigisariaqaraat. Inuiaammi peqataatinneqarnissaat, apeqqummullu tunngatillugu piginnittuunermik misigissuseqarnissaat matumani pingaarluinnartuummat.

Taamatut Naalakkersuisut oqaaseqarlutik Inatsisartuni oqallittoqarluarnissaa kissaatigaat.